

Noord-Zuid voor lokale besturen



FOCUS OP

Het afwegingskader voor deelname van de VVSG aan werkbezoeken

Het afwegingskader voor deelname van de VVSG aan werkbezoeken

- 🕒 Werkbezoeken vormen een wezenlijk onderdeel van een stedenband. Tijdens zo'n werkbezoek moet er op een relatief korte tijd heel wat informatie uitgewisseld, contacten gelegd en afspraken gemaakt worden. Het vergt heel wat energie, voorbereiding en organisatievermogen om een werkbezoek te laten uitgroeien tot een succesvol en leerrijk initiatief en er het maximum uit te halen.

Soms kan het opportuun zijn dat een delegatie zich tijdens een werkbezoek laat vergezellen door een medewerker van de VVSG. In deze fiche reiken we enkele handvaten aan die meegenomen kunnen worden in de overweging om een medewerker van de VVSG uit te nodigen om deel te nemen aan een werkbezoek. Ook sommen we de mogelijke activiteiten op die de VVSG-medewerker kan uitvoeren bij de voorbereiding, begeleiding en verwerking van het werkbezoek.



De VVSG mee op werkbezoek?

Vooreerst willen we benadrukken dat de VVSG vraag gestuurd werkt. De gemeente in kwestie moet het zelf wenselijk achten dat een medewerker van de VVSG hen vervoegt bij een werkbezoek. Dit sluit niet uit dat de VVSG zelf een gemeente kan adviseren het werkbezoek door een medewerker uit de eigen rangen te laten begeleiden. De eindbeslissing blijft echter in handen van de gemeente in kwestie.

De kosten van een deelname van een VVSG-medewerker aan een werkbezoek

worden door de VVSG zelf gedragen in het kader van hun programma. Deze vallen dus niet ten laste van de gemeente in kwestie.

De VVSG kan een aanvraag om een werkbezoek te vervoegen altijd weigeren als zij een deelname niet opportuun vindt, als er tijdens deze periode onvoldoende tijd door de VVSG kan worden vrijgemaakt om het werkbezoek voor te bereiden, te begeleiden en te verwerken of als om bepaalde redenen het budgettair voor de VVSG onmogelijk is.



Finaliteit = eerste factor

Vanzelfsprekend hebben niet alle werkbezoeken dezelfde finaliteit. De finaliteit van het werkbezoek is een belangrijk element in de afweging of het opportuun is voor de VVSG om deel te nemen aan een werkbezoek. Hieronder vindt u een opsomming van vier soorten werkbezoeken met verschillende finaliteit, in volgorde van de mate van relevantie om door een VVSG-medewerker vergezeld te worden.

1) Identificatiemissie

Tijdens een identificatiemissie (vaak het eerste werkbezoek aan de partnergemeente) en tijdens het voorbereidingsstraject ervan kan de VVSG op heel wat vlakken ondersteuning bieden aan de Vlaamse gemeente. De VVSG-medewerker waakt over de geest van het programma en probeert het nut scherp te stellen van de collega-tot-collega benadering en het concept van bestuurskrachtversterking. Ook heeft hij/zij aandacht voor de betrokkenheid van de drie pijlers van 'governance' en de communicatiemogelijkheden tussen beide gemeenten. Bovendien kan de VVSG-medewerker de introductie in het bovenlokaal kader (concept van decentralisatie, contact met federale of Vlaamse vertegenwoordigers, structuur van het land,...) vergemakkelijken voor de delegatie.

Dankzij deze praktijkervaring kan de VVSG inzicht verwerven in een aantal aspecten van het identificatieproces en lessen trekken voor de opvolging en begeleiding van andere Vlaamse gemeenten die op zoek gaan naar een partner in het Zuiden.

2) Evaluatiemissie

Tijdens een evaluatiemissie kan de VVSG ondersteuning bieden bij het inschatten en oordelen in welke mate de geplande resultaten en doelstellingen bereikt werden of zullen worden en inschatten in hoeverre de resultaten bijdragen tot het verhogen van de institutionele capaciteit van de partnergemeente. De VVSG-medewerker kan eveneens aanbevelingen doen voor de follow-up.

Deze praktijkervaring stelt de VVSG in staat om goede praktijkvoorbeelden te identificeren zowel als 'lessons learned' betreffende de uitvoering van het programma, op procesmatig niveau en op resultaatsniveau.

3) Technische missie

Bij een technische missie (waarbij de uitwerking van één of meerdere beleidsdomeinen centraal staat) kan de VVSG optreden als bewaker van de geest van het programma (opstap naar meer bestuurskrachtversterking) en ondersteuning



bieden bij het vastleggen van de overkoepelende beheersstructuur en de prioritaire beleidsdomeinen van de samenwerking.

Deze praktijkervaring stelt de VVSG in staat om goede praktijkvoorbeelden te identificeren zowel als 'lessons learned' betreffende de uitvoering van het programma, die als input kunnen dienen voor de vorming en begeleiding van andere Vlaamse gemeenten en hun stedenbanden.

4) Politieke missie

Tijdens een politieke missie kan de VVSG ondersteuning bieden aan de Vlaamse gemeente om de bestuursploeg, inclusief

de oppositie, te overtuigen van het nut en belang van gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking en de verwezenlijkingen van de samenwerking. De VVSG-medewerker kan knelpunten detecteren in politieke verhoudingen en vanuit een neutrale positie aanbevelingen doen om hiermee om te gaan.

Door mee te gaan met een politieke delegatie kan de VVSG een beter inzicht verwerven in de politieke structuur / machtsverhoudingen/... van de Vlaamse gemeente en hun verhouding tot de andere stakeholders binnen de samenwerking en via hen meer zicht krijgen op de politieke structuur van de partnergemeente.

Bijkomende redenen in overweging

Het moge duidelijk zijn dat er bij ieder type van werkbezoek wel argumenten te vinden zijn om de VVSG uit te nodigen op werkbezoek. Toch is het mogelijk noch wenselijk een VVSG-medewerker met ieder werkbezoek te laten meegaan. Daarom zal naar mate de finaliteit van het werkbezoek een lagere plaats heeft in bovenstaande lijst, de VVSG meerdere bijkomende redenen in overweging nemen om te oordelen of haar deelname relevant is.

Bijkomende redenen kunnen zijn (in willekeurige volgorde):

- Bij sterke inhoudelijke problemen wat betreft de samenwerking op een bepaald beleidsdomein.
- Bij sterke relationele/communicatie problemen tussen bepaalde actoren binnen de stedenband.
- Om continuïteit te garanderen bij vernieuwing van relevante actoren (nieuwe stedenbandcoördinator, nieuwe

politieke coalitie,... en dit zowel in Noord als Zuid).

- Bij allerhande geplande activiteiten waarbij de expertise van de VVSG opportuin is (netwerkingsactiviteiten, opzetten bredere samenwerking,...).
- Om een goede opvolging van en betrokkenheid bij stedenband door de VVSG te kunnen blijven garanderen. Dit houdt o.a. in dat de VVSG eerder zal ingaan op de vraag van een gemeente die in

het (recente) verleden nog niet op een werkbezoek werd begeleid.

- Mogelijkheid om verschillende werkbezoeken te combineren. Indien meerdere Vlaamse gemeenten, actief in dezelfde Zuidelijke regio, er in slagen om hun werkbezoeken met elkaar te synchroniseren, verhoogt dit de opportuniteit voor VVSG om aan deze werkbezoeken deel te nemen.

Activiteiten

Hieronder vindt u een lijst van mogelijke activiteiten die de VVSG-mederwerker kan uitvoeren bij de voorbereiding, begeleiding en verwerking van het werkbezoek:

- Voorbereiding en overleg met de Vlaamse gemeente.
 - Informatie-uitwisseling met het bestuur en de diensten over de rol van de VVSG en het Vlaams /federaal programma.
 - Begeleiding bij opstellen referentietermen
 - Contact met relevante, bovenlokale actoren
 - Voorbereidende vormingen/info-vergaderingen met de delegatieleden
- Deelname aan vergaderingen die voorzien zijn in het programma van de delegatie.
- Deelname aan terreinbezoeken die

voorzien zijn in het programma van de delegatie.

- Individuele interviews met sleutelfiguren in bestuur en diensten.
- Informatie-uitwisseling met de Zuidelijke partner om de rol van de VVSG-medewerker duidelijk te stellen.
- Overleg met bovenlokale actoren (ambassades/relevante internationale instellingen) over hun rol en activiteiten en hun visie op internationale samenwerking tussen gemeenten.
- Begeleiden evaluatievergadering (intern binnen delegatie, met de Zuidelijke partner,...) tijdens het werkbezoek.
- Persoonlijk verslag maken van het werkbezoek.
- Terugkoppeling over de bevindingen en de 'lessons learned'.
- Begeleiding van (interne) evaluatiemomenten na het werkbezoek.

Tot slot

Aangezien de dienst Internationaal van de VVSG zoveel mogelijk 'op maat' probeert te werken, geldt de gouden regel om persoonlijk contact met hen op te nemen. Zo kan gezamenlijk de afweging gemaakt worden of een deelname van de VVSG opportuun is en welke activiteiten de VVSG-medewerker zou kunnen opnemen.

De mogelijkheid bestaat dat de VVSG in de toekomst ook meer proactief werkbezoeken zal organiseren waaraan verschillende Vlaamse gemeenten, actief in dezelfde Zuidelijke regio, zullen kunnen deelnemen. Dit met als doel kruisbestuiving van kennis en expertise te stimuleren en gezamenlijke leermomenten (zoals bijvoorbeeld regionale conferenties, workshops of zuid-zuid samenwerking) te initiëren.





PRODUCTIE EN REDACTIE

Jan Verschuere i.s.m.
Team Internationaal

FOTOGRAFIE

Archief VVSG

VORMGEVING

Ties Bekaert,
Communicatiedienst VVSG

Vereniging van Vlaamse
Steden en Gemeenten vzw
Paviljoenstraat 9
1030 Brussel
T +32 2 211 55 00
F +32 2 211 56 00
internationaal@vvsg.be
www.vvsg.be

